N. 1659.

CURRENDA VII.

A. D. 1866.

N. 1549.

Quando C. R. Officia Districtualia pro executione censuum aut aliarum præstationum Ecclesiis... debitarum, apud privatos restantium salutari possunt. &c.

Solutio quaestionis hujus continetur in Circulari Exc. C. R. Gubernii olim Leopol. de 15. Feb. 1799 N. 4720, quod horsum nunc Rescripto Exc. C. R. Locumt. Commissionis Cracov. de 18. April. 1866 N. 9134 republicandum pertigit sequentis tenoris:

„Z. 4720. Inhalt höchsten Hofdekrets vom 17. Jänner l. J. haben Seine Majestät zur Abhilfe der ungemeinen Beschwerlichkeit, welcher die gerichtliche Eintreibung der Interessen von geistlichen Kapitalien und anderen Stiftungsabgaben unterliegen würde, und damit zugleich auch den bisher üblich gewesenen Eintreibungen im politischen Wege eine nähere und solche Bestimmung gegeben werde, daß diese Eintreibungen in keinen Mißbrauch ausarten und den Rechten eines Dritten dadurch nicht zu nahe getreten wird, zu entschließen geruht; daß die abfallenden Zinsen von den bereits rechtlich erfochtenen oder sonst anerkannten und keinen Widerspruche unterliegenden geistlichen, Kirchen- und anderweiten Stiftungskapitalien, wie auch die kleinen Stiftungskapitalien selbst bis zu dem Betrage von 200 fl. insoweit als diese Kraft der bestehenden Vorschriften aufkündbar und eintreibbar sind, und an die Geistlichkeit jährlich zu leistenden Stiftungsabgaben noch fernerhin auf politischem Wege in der Art einer besondern Delegation durch die Kreisämter, *) jedoch nur unter folgenden Beschräkungen und Vorschriften eingetrieben werden mögen; daß nämlich

1. derlei kleine Kapitalsposten, wie auch Zins- und anderweitige Rückstände in Ansehung des Betrages, der Art und Beschaffenheit unstrittig sind, oder zwischen dem Forderer und Schuldner gütlich und einverständlich in das Klare gesetzt werden können; daß

2. die schuldige Zahlung entweder aus den entbehrlichen Natural-Wirthschafts-Vorräthen oder aber durch eine zu veranlassende Pachtung des Gutes aus den eingehenden Gutsnutzen eingebracht werden könne; daß

---

*) In horum locum successerunt nunc **Officia Districtualia**.

3. die in Exekution zu ziehenden Güter nicht etwa schon mit einer gerichtlichen Exekution oder Sequestration behaftet sind, noch ein Vorrechts-Anspruch gegen die Stiftungsforderung von irgend einem Mitgläubiger bei dem Gerichte anhaugig ist; daß

4. durch eine derlei auf eine Liegenschaft verhängende politische Exekution anderweite darauf mit einem vorgehenden Pfandrechte versehene Gläubiger an den ihnen zukommenden Zinsen oder andern Gebühren nicht verkürzet, am wenigsten aber ihnen selbige ganz entzogen werden; daß endlich

5. es hiebei auf keine Abschätzung und Feilbietung eines unbeweglichen Gutes ankomme; massen in allen diesen, so eben angedeuteten Fällen von dem politischen Exekutions-Vorgange abgestanden, und die Sache immer an die Judizialgerichtsbarkeit gewiesen, von dieser verhandelt und das Rechtserforderliche eingeleitet werden muß, und auf keine Weise zugegeben werden kann, daß sich die Kreisämter in Streitverhandlungen oder wol gar in die Schöpfung eines Erkenntisses einlassen. Diese höchste Vorschrift hat sich das Kreisamt in allen vorkommenden Fällen pflichtschuldigst genau gegenwärtig zu halten, solche zu seiner Richtschnur zu nehmen und zu befolgen.

Lemberg am 15. Hornung 1899."

Hæc pro notitia et directione... Implorari ergo potest *executio capitalis exigui* aut *census* &c. 1) si liquida sunt, aut facile ad liquidum deduci possunt. 2) si exsolutio e reditibus Debitoris superfluis effectuare licet. 3) si bona hypothecaria nulli alii subjacent executioni aut sequestrationi judiciali, aut a nullo priori Concreditore causa ad Judicium mota est. 4) si alii creditores prioritate gaudentes, in censibus aut aliis præstationibus nullum capiunt detrimentum. Demum 5) si nulla detaxatione aut venditione boni seu realitatis opus est.

E C. E. Tarnoviæ die 26. April. 1866.

L. 4416 z r. 1865.

O testamentach i kodycylach.

Rozporządzenie ostatniéj woli — jeżeli uczynioném zostało niezgodnie z przepisami prawnemi — nabawia zawsze sukcessorów licznych kłopotów — jest źróddłem niezgody i nienawiści między krewnemi — a zamiast co błogosławić mają zgasłemu — za wyświadczone im w ostatniéj chwili zgonu dobrodziejstwa — złorzeczą jego pamięci — będąc narażonemi na częste włóczenie się po sądach — a częstokroć nawet na procesa — pochłaniając nieznaczną spuściznę — tak jest: rozporządzenie ostatniéj woli nie odpowiadające przepisom — bywa powodem sprzeczek, kłopotów — nienawiści między krewnemi — a przezto samo także powodem do obrazy Boskiéj — a najczęściéj w skutek takiego nielegalnego rozporządzenia majątek spadkodawcy dostaje się w ręce tych, których on nawet nie miał na myśli — a tém mniéj obdzielić ich spuścizną swoją; wzniecają się spory, czy i któremu kościołowi legat

przeznaczony; czy na potrzeby jego, czy na msze święte, za kogo &c &. a Władzom krajowem przymnaża się pracy wiele, o której zmniejszenie właśnie teraz chodzi —

A przecież tym niedogodnościom i przykrym następstwom zapobiedz bardzo łatwo— byleby się tylko chciano zastósować do istniejących przepisów tak pojedynczych i przystępnych — objętych rozdziałem IX księgi ustaw cywilnych a wszczególności §§. 577. 578. 579. 580. 581 584. 585. 5 7. 591 592. 594. — tudzież §§. 532 i 535. — które to przepisy w krótkości znowu, — oraz szczegółowe prawne następstwa form ostatniej woli rozporządzenia przytoczymy na pamięć, które po większéj części znadują się wydrukowane w kur. kość. XII. pod L. 3695 z r. 1857, tudzież w kur. szk. VI. z r. 1864 pod L. 101 z r. 1853. na koniec ku łatwiejszemu pojęciu rzeczy... przydajemy formularze, gdyż dotąd pomimo dwukrotnego objaśnienia nie widzimy pomyślnego skutku.

Rozporządzenie, którem spadkodawca majątek swój lub jego część jednéj lub więcéj osobom *odwołalnie na przypadek śmierci* zostawia — nazywa się **rozporządzeniem ostatniéj woli** §. 552 — z czego samo przez się wynika:

1) że prawo dziedziczenia dopiero miejsce ma po śmierci spadkodawcy, §. 536.

2) że każde rozporządzenie ostatniéj woli — przez spadkodawcę w każdéj chwili odwołanem być może — a to bądź wyraźnie, bądź domyślnie.

Wyraźne **odwołanie** ostatniéj woli rozporządzenia ma miejsce:

1) jeżeli spadkodawca inne rozporządzenie swéj woli ostatecznéj uczyni §§. 713 i 714. przyczém się zauważa — że późniejszy *testament* bezwarunkowo wcześniejszy znosi — chociażby i. spadkodawca tego odwołania w późniejszym *testamencie* nie umieścił — że zaś późniejszy kodycyl wcześniejszy kodycyl tylko o tyle znosi — o ile dotyczące rozporządzenia z sobą w przeciwności zostają — np. gdyby ta sama rzecz dokładnie opisana w pierwszym kodycylu Józefowi bratu — a w następnym późniejszym kodycylu Szwagrowi Pawłowi zapisaną została — więc w takim wypadku oczywiście pierwsze rozporządzenie (zapis) co do téj jednéj i téj saméj rzeczy — ustaje — więc zégarek należeć będzie Pawłowi a nie Józefowi.

2) jeżeli spadkodawca wyraźnie odwołuje ostatniéj woli rozporządzenie — a innego nie uczyni — §. 717 — w którym to wypadku odwołanie to nastąpić musi albo ustnie albo pisemnie. — odwołanie takowe musi zupełnie odpowiadać tym samym wymagalnościom — jakie są przepisane przy oświadczeniu ostatecznéj woli §. 718 i 719 ust. cyw.

3) albo jeżeli dotyczący dokument zniszczy.

Domyślne odwołanie ostatniéj woli rozporządzenia ma miejsce w wypadku §. 721 ust. cyw. oznaczonym, t. j. jeżeli spadkodawca na dotyczącym dokumencie podpis swój przekryśli — przetnie — lub całą treść dokumentu wykreśli.

Przesławszy na wstępie orzeczenie o rozporządzeniu ostatecznéj woli w ogólności kilka słów teraz napomnieć należy o **formach** ostatniéj woli rozporządzenia —

Ostatniéj woli rozporządzenie — co do treści swojéj może być albo **testamentem**

albo **kodycylem**—; **testament** atoli może w sobie mieścić także obok ustanowienia dziedzica także rozporządzenia **kodycylarne**.

Wyłączne prawo wzięcia w posiadanie całego spadku lub pewnéj w stosunku do całości oznaczonéj części jego (np. połowy — trzeciéj części) nazywa się **prawem dziedziczenia**.

Ten, któremu przysłuża prawo dziedziczenia, nazywa się **dziedzicem** — a spadek w odniesieniu do dziedzica nazywa się **dziedzictwem** (Erbrecht und Erbtheil.)

Jeżeli komu nie jest przeznaczona część jaka całego spadku w stosunku do jego całości oznaczona — lecz tylko pewna rzecz pojedyncza, jedna lub więcéj rzeczy pewnego gatunku — suma pieniężna — albo prawo jakie; wtenczas to — co tym sposobem jest przeznaczone, chociażby wartość tego wynosiła większą część spadku, nazywa się **zapisem** (legatem) a ten, dla kogo przeznaczenie takie nastąpiło, nie jako dziedzic, lecz jako **legataryusz** ma być uważanym.

Głównem następstwem prawném — co do formy ostatniéj woli rozporządzenia — na tém polega — że przy *istnieniu testamentu* — pertraktacyja spadku odbywa się li tylko z ustanowionymi dziedzicami — i li tylko od tych sukcessorów sąd odbiera deklaracye do spadku — gdy przeciwnie — jeżeli tylko kodycyl się został — pertraktacyja spadku przyprowadza się na mocy ustawniczego porządku dziedziczenia (gesetzliche Erbfolge.) z uwzględnieniem i utrzymaniem atoli kodycylnych rozporządzeń — co znowu ten prawny i nieodzowny skutek za sobą pociąga — że wzywa — wszystkich prawnych sukcessorów do złożenia deklaracyi do spadku — i bardzo często się zdarza — że taki prawny sukcessór — zwłaszcza jeżeli cały spadek legatami wyczerpniętym został — zgoła a zgoła nic z spuścizny nie dostaje — a przecież deklaracyę do spadku — lub rzeczenie się — wnieść — do sądu chodzić — i rezolucyje odbierać musi — także i kwestya — co do trzeciéj części dla kościoła — drugiéj trzeciéj części dla ubogich — nasuwa się i przez c. k. Prokurateryę skarbową (Fiskus) dochodzoną będzie — tak jak żeby żadnego kodycylu nie było — i chociaż i Fiskus—i przy kodycylu prawnie zrobionego—cały spadek wyczerpującego—pretensyi swoich nie zrealizuje—i przyznaje—to przecież wmieszanie się jego prawem przepisane—(wniesienie deklaracyi w imieniu ubogich i kościoła lub wniesienie zrzeczenia się tych częstokroć tylko pozorowych pretensyi) prawie zawsze bardzo długo przewleka pertraktacyę spadku — i ukończenie téjże.

Tym wszystkim niedogodnościom zapobieże się — jeżeli spadkodawca zrobi *testament* — a nie kodycyl — bo w tym wypadku zupełnie mowy być nie może — o trzeciéj części dla kościoła — dla ubogich i krewnych. —

Żeby zaś rozporządzenie ostatniéj woli było testamentem — a nie kodycylem — to w téj mierze wcale nic nie decyduje tytuł tegoż rozporządzenia — tylko li jego osnowa, wewnętrzna — a to według tego — czy témże rozporządzeniem ustanowieni są **legataryusze** — czyli też **dziedzice** — według pojęcia poprzednio wyłuszczonego.

Co do kształtu oświadczenia ostatniéj woli — można ostatnią swą wolę (czyli testament czy też kodycyl — bo co do warunków prawnych do ważności wymaganych — to te są zupełnie różne tak przy testamentach — jak i przy kodycylach) oświadczyć **sądownie** lub **pozasądownie, pisemnie** lub **ustnie** — piśmiennie zaś z **przybraniem świadków** lub **bez nich.**

I. §. 578. Kto chce ostatnią wolę oświadczyć **na piśmie i bez świadków**— powinien testament lub kodycyl **własnoręcznie napisać i własnoręcznie przez położenie nazwiska swego podpisać**—wyrażenie dnia, roku i miejsca, z których oświadczenie ostatniéj woli uczynioném było, nie jest wprawdzie potrzebném; lecz dla uniknienia sporów przydatném.

II. §. 579. Oświadczenie ostatniéj woli — przez inną osobę na żądanie spadkodawcy napisane, powinien tenże **własnoręcznie podpisać.**— Prócz tego powinien przed trzema zdolnemi świadkami, z których przynajmniéj dwóch jednocześnie **obecni** być winni — potwierdzić, że to pismo jest jego ostatnią wolą. Nakoniec świadkowie powinni się także **podpisać** — jako świadkowie ostatniéj woli albo wewnątrz albo zewnątrz — zawsze jednak na samym akcie — nie zaś na okładce. Osnowy testamentu świadek **znać** nie potrzebuje.

III. §. 580. Spadkodawca nie umiejący pisać — powinien oprócz zachowania formalności w poprzedzającym paragrafie przepisanych — **zamiast podpisu znak swojej ręki wobec wszystkich trzech świadków własnoręcznie położyć.** Dla otrzymania trwałego dowodu na to, kto jest spadkodawcą, należy także téj użyć ostrożności, aby jeden ze świadków *nazwisko* spadkodawcy, jako podpisujący za niego napisał; n. p. *nieumiejącego pisać testatora podpisałem* NN. *jako pisarz i świadek testamentu.*

§. 581. Spadkodawca nie umiejący czytać, powinien kazać sobie przeczytać pismo przez jednego świadka w obecności dwóch drugich, którzy osnowę pisma przejrzeli, tudzież potwierdzić, że pismo to zgadza się z jego wolą; w każdym przypadku piszący ostatnią wolę — może być zarazem świadkiem.

IV. §. 584. **O testamentach słownych.** Spadkodawca, który albo nie może, albo nie chce zachować formalności do pisemnego testamentu wymaganych, może uczynić testament *słowny.*

§. 585. Robiąc kto testament słowny, powinien oświadczyć wolę swoją prawdziwie w obec trzech zdolnych świadków *jednocześnie obecnych* i którzyby poświadczyć mogli, że co do osoby spadkodawcy żaden nie zaszedł podstęp lub omyłka. Wprawdzie nie jest koniecznćm, lecz ostrożność wymaga, ażeby świadkowie dla ułatwienia pamięci, albo wszyscy spólnie, albo każdy dla siebie, sami spisali oświadczenie spadkodawcy, albo też takowe jak najśpieszniéj spisać kazali.

V. §§. 587. 588. 589 i 590. Księgi ustaw cywilnych prawią o **testamentach sądownie** bądź **ustnie** bądź **pisemnie** zdziałanych i o **formalnościach** w tym względzie wymaganych, które ponieważ tego rodzaju testamenta w życiu praktycznćm mniéj są zwyczajne,

pomijamy i to tylko przytaczamy że według §. 587. testament przez spadkodawcę przynajmniéj własnoręcznie podpisany *jeżeli przez testującego osobiście sądowi oddaném zostaje*, nie wymaga dalszych formalności §. 579. t. j. takie ostatniéj woli rozporządzenie chociaż nie pisane własnoręcznie przez spadkodawcę — lecz przez niego własnoręcznie podpisany — chociaż i świadkowie go nie podpisali — ma wszelki walor i moc testamentu pisemnego — byleby przez spadkodawcę ososobiście sądowi wręczony został.

Co do §. 580. zauważać należy, że takowy ma również zastósowanie, do osób pisma wiadomych, lecz dla ułomności fizycznych pisać nie mogących — zaś §. 581. odnosi się również do testujących wzroku pozbawionych, czyli ciemnych.

Świadkami przy rozporządzeniach ostatniéj woli *nie mogą być* osoby zakonne — kobiety — młodzieńcy lat 18. nie mający — na umyśle nie przytomni — ciemni, głusi albo niemi — tudzież ci, którzy nie rozumieją mowy spadkodawcy §. 591.

Skazany za zbrodnię oszustwa lub za inną z chciwości zysku popełnioną zbrodnię, nie może być świadkiem.

Dziedzic (Erbe) lub *zapisobierca* (legataryusz, Legatar) co do spuścizny onemuż przeznaczonéj, tudzież jego *małżonek*, *rodzice*, *dzieci*, *rodzeństwo*, lub osoby z nim w tym samym stopniu *spowinowacone*, niemniéj jego *płatni domownicy* nie są *zdatnymi* świadkami. Do ważności rosporządzenia potrzeba, aby takowe przez spadkodawcę *własnoręcznie* napisaném; lub przez *trzech świadków* lecz nie z liczby teraz wymienionych stwierdzoném było §. 594.

Kiedy spadkodawca przeznacza spadek dla tego, kto pisze rozporządzenie ostatniéj woli... dla jego małżonka, dzieci, rodziców, rodzeństwa lub dla osób w tym samym stopniu z nim spowinowaconych... natenczas wszelka wątpliwość co do takiego rozporządzenia w sposób w poprzedzającym paragrafie wzmiankowany, usunioną być powinna §. 595.

Z tego, co w §§. 594 i 595. powiedziano, wynika, że krewni i powinowaci spadkodawcy ze samego stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa jeszcze nie są nieważnemi świadkami, mogą przeto być świadkami ostatniéj woli spadkodawcy — nie są zaś ważnymi świadkami co do części spadku dla nich bądź tytułem dziedzictwa, bądź legatu przeznaczonéj — t. j. nie trzeba ich wtenczas brać za świadków, jeżeli w rozporządzeniu ostatniéj woli czém obmyślani być mają.

Z tego, co się powiedziało, i z paragrafów dosłownie przywiedzionych wynika, że *najprostszą formą* ostatniéj woli rozporządzenia jest rozporządzenie przez spadkodawcę *własnoręcznie* pisane i podpisane — ale i inne rodzaje rozporządzeń bardzo łatwo według powyższych przepisów ułożyć się dają.

Rozdział XIV. Księgi ustaw cywilnych, praw i o *legitymie* czyli *części obowiązkowéj* (Von dem Pflichttheile.)

§. 762. Osoby, których spadkodawca w swojém rozporządzeniu ostatniéj woli częścią

spuścizny obdarować czyli obmyśleć musi . . . są *dzieci* tegoż . . . a jeżeli ich nie ma, *rodzice tegóż*. U księży łacińskiego obrządku tedy tylko *rodzice* jego — według prawa koniecznie częścią ze spadku obmyślani być muszą — a wrazie jeżeli rodziców nie ma — *dziadowie tegóż* (Großeltern).

Jako część obowiązkowa (§. 766.) należy się sukcessorom *koniecznym* (Notherben) w linii wstępnéj (Aszendenten), trzecia część tego, coby na nich według prawa przypadac miało; n. p. syn bezdzietny N. N. w ogólności ma majątku 8000 złr.—gdyby żadnego rozporządzenia nie zrobił — natedy cała spuścizna w ogólnéj sumie według prawa przypaśćby musiała — jego rodzicom w różnych częściach t. j. na matkę 4000 złr. na ojca 4000 złr. Jeżeli zaś czyni ostatniéj woli rozporządzenia — przynajmniéj każdemu z nich przeznaczyć musi trzecią część — t. j. każdemu po 1333 złr. 33 $^1/_3$ kr. w razie bowiem przeciwnym przysługuje im prawo w drodze processu przeciw masie lub spadkobiercom téj części — lub uzupełnienia téjże żądania,

Rozumie się samo przez się, że tylko *własny majątek*; a więc u księży majątek po odłączeniu inwentarza . . . jest przedmiotem ostatniéj woli rozporządzenia.

Chcący ostatecznie podać *formularz* testamentu i kodycylu nadmieniamy, że niedopełnienie formalności powyżéj podanych prawem jako niezbędnie przepisanych czyni ostatniéj woli rozporządzenie *nieważném* t. j. przez strony interesowane, w drodze processu *unieważnionêm* być może.

Formularze.

Wstęp przy ostatniéj woli rozporządzeniu jest zupełnie obojętny — również i tytuł tegoż. Ustęp pozostawiony jest woli każdego dotyczącego spadkodawcy — dowolnie ułożony być może — według usposobienia i wrażenia, pod którem do pisania swéj ostatecznéj woli przystępuje — a nawet zupełnie bez wszelkiego wstępu obejdzie się — można zatem wprost do rzeczy — czyli do rozporządzenia samego — bez wszelkiéj przedmowy — bez wszelkiego exordium przystąpić.

Formularz na testament według §. 578.

Jak wyżéj nadmieniono — wstęp dowolny. Nieznaczną jest moja majętność — jaka się po moim zgonie pozostanie, i nią chcę dla uniknienia wszelkich sporów na przypadek méj śmierci rozporządzić. Otoż będąc jeszcze przy dobrych zmysłach — z własnéj woli — bez wszelkiego przymusu — niniejszém pismem własnoręcznie przezemnie pisanem i podpisaném mojego całego majątku — jaki się po mojéj śmierci zostanie — i z jakichkolwiek tytułów na mnie przypaść może — sukcessorem *lub* sukcessorami czynię N. N. N. N. N. N. i t. d. — obowiązując ich zarazem — ażeby zwłoki moje według obrzędu chrześciańskiego pogrzebali — na który to cel z gotówki mojéj przeznaczam kwotę 200 złr. w. a. rok w rok na żałobne nabożeństwo za duszę moją w kościele N. N. 10 złr. płacili.

Miejsce uczynionego testamentu dnia . . . i r. 186 . . .

Własnoręczny podpis

Formularz na testament według §. *579.* przez spadkodawcę własnoręcznie podpisany — ale przez kogo innego pisany.

Majątkiem moim na wypadek méj śmierci rozporządzam jak następuje: Sukcessorem onegoż uniwersalnym czynię N. N. — będzie atoli obowiązany uiścic następujące legata:

1.) Synowi N. N. po bracie moim Stanisławie N. kwotę 100 złr. 2.) Teresyi N. córce po siostrze mojéj Rozalii N. kwotę 250 złr. 3.) Bratu Władysławowi N. przeznaczam 150 złr 4.) Sługom moim NN. NN. NN. i t. p. wypłacone być mają zaległe zasługi — a prócz tego każdemu z nich wypłacić należy roczną zasługę w kwocie x. 5.) Na pogrzeb przeznaczam kwotę y. 6.) Na odprawienie żałobnego nabożeństwa w kościele N. za duszę moją

w rocznicę méj śmierci leguję kapitał 300 złr. w. a. — którego procenta miejscowy Pleban, w celu powyższym pobierać będzie — kapitał zaś sam jest własnością kościoła.

Władysław Biegański, X. N. N. (własnoręczny podpis.)
pisarz testamentu oraz i świadek. Okulice dnia 15. Maja 1869.

Stwierdzamy że Wieleb. X. NN. niniejszy dokument jako ostatnią swoją wolę w naszéj równoczesnéj obecności oznajmił Władysław Biegański, Józef Przyborowski, Michał Kownacki, świadkowie.

Do **§**. *580.* Testament przez testatora dla ułomności fizycznych *nie podpisany.*

Osnowa taka sama, co przy formularzu do §. 579. Tylko dowolny znak ręki—n. p. *krzyżyk* musi własnoręcznie w przytomności wszystkich 3. świadków położyć.

† X Józef N. testator — podpisałem imię i nazwisko jego — oraz jako świadek Bolesław Miączyński — Franciszek Podolski, Marcin Podgórski, świadkowie.

Można także *testament* w następnéj formie zrobić.

Posiadam majątek następujący: 1.) Gotówkę w banknotach austryjackich w kwocie 500 złr. 2.) Trzy obligacyje indemnizacyjne á 500 złr. 1500 złr. 3.) Suknie następujące: i t. d. 4.) Zygarek złoty — i jeden srebrny — trzy zegary ścienne. 5.) Bieliznę 6.) Bibliotekę 7.) własnych koni 3. wołów 5. krów 6. i t. d.

Uniwersalnemi sukcessorami tego mojego majątku — oraz wszelkiego mego majątku, który się po mojéj śmierci zostanie, lub z jakiegokolwiek tytułu na mnie przypadający czynię N. N. w 1/4 części — Franciszka N. w 1/4 — a Jana N. w 2/4 częściach; mają atoli uiścić następujące legata:

(Tu mogą nastąpić dowolne rozporządzenia)

M. d. i r. . . . NN. własnoręczny podpis testującego.

lub dalsze formalności jeżeli rozporządzenie nie jest w całéj osnowie przez testującego pisanem.

Formularz na kodycyl.

Na wypadek méj śmierci majątkiem moim następnie rozporządzam: 1.) Władysławowi N. synowi po bracie moim zapisuję 200 złr. 2.) Annie N. rodzonéj siostrze mojéj przeznaczam 500 złr. 3.) Bibliotekę moją przeznaczam Franc. N. 4.) Krestencyę po odłączeniu inwentaryalnéj — przeznaczam Tekli N. 5.) Bieliznę i suknie wszelkie zapisuję N. N. 6.) konie, krowy i t. d. mają własność stanowiące leguję N. N. 7.) Na pogrzeb przeznaczam kwotę 150 złr.

Które to rozporządzenie przy dobrych zmysłach własnoręcznie napisałem i podpisałem.

Łapczyce dnia X. Wilh. N. (własnoręcznie) *)

Wyż wskazane formalności zastósowane być mają — jeżeliby testujący własnoręcznie całego dokumentu nie pisał.

N. 1526.

Piis ad aram suffragiis commendatur

Anima p. m. A. Ri Francisci Matlakowski, Curati in Cerekiew, Jubilati, 86 annorum.... die 21. April. 1866. hor. 2. pomeridiana, provisi Sacram. moribundorum demortui.

*) Tu już nie ma spadkobiercy całego majątku — dla tego **kodycyl**.

E Consistorio Episcopali,

Josephus Alojsius,
Episcopus Tarnoviensis.

Tarnoviae die 3. Maji 1866.
JOANNES FIGWER, Cancellarius.

Tarnoviæ & Premisliæ. Typis Anastasii Rusinowski, 1866.
Impensis Illustrissimi ac Reverendissimi Consistorii.